

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2370/2023
14.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Милош Кукурековић, адвокат из ..., против тужене Општина Косово Поље коју заступа Градско правобранилаштво Града Приштине са привременим седиштем у Грачаници, ради исплате трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3866/22 од 02.02.2023. године, у седници одржаној дана 14.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3866/22 од 02.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 580/21 од 20.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада исплати за период од 01.12.2016. до 31.12.2019. године, укупан износ од 95.800,00 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспећа до исплате. Ставом другим изреке одређено је да се трошкови поступка не досуђују.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3866/22 од 02.02.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 580/21 од 20.12.2021. године у ставу првом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове превоза за долазак и одлазак са рада за период од 01.12.2016. до 31.12.2019. године у укупном износу од 95.800,00 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспећа до исплате ближе означено тим ставом изреке. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 99.928,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавила тужена због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о паричном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене на пословима ..., према уговору о раду од 02.10.2014. године, станује у месту ..., а ради у месту Између ова два места тужени нема организован сопствени превоз запослених, а не постоји ни организовани јавни превоз који је регистрован у систему Републике Србије, тако да је тужилац на посао долазио и враћао се приватним комби превозом. Према налазу и мишљењу вештака, који налаз је извршен за дане присуства тужиоца на раду узимајући у обзир пуни фонд радних сати умањено за дане одсуства у време државних, верских празника и годишњег одмора у висини цене превоза карте у јавном саобраћају у износу 2.184,00 динара, према решењу Градског већа Града Лесковца од 22.12.2014. године за наведено растојање, те укупан износ на име утуженог потраживања за спорни период представља износ од 95.800,00 динара.

Према становишту првостепеног суда тужбени захтев тужиоца је неоснован с обзиром да је према мишљењу првостепеног суда тужени имао организовани превоз на релацији ... – ..., будући да је током поступка утврђено да на тој релацији саобраћа тзв. „ђачки“ превоз, али да је то линија која је намењена ученицима и наставном особљу са поласцима и повратком који одговара тој категорији лица те како тужени није пружио доказе да се ради о правозу чији је ред вожње организован на начин и да буде прилагођен запосленима код туженог, тужилац је користио приватни комби превоз до посла које је трошкове сам сносио, те по налажењу првостепеног суда послодавац није имао обавезу да му накнади те трошкове.

Другостепени суд је сматрао да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Наиме по налажењу другостепеног суда, тужбени захтев тужиоца је основан с обзиром на одредбе Закона о раду и важећег анекса ПКУ за државне органе. Нашао је да је неспорно да је тужилац у спорном периоду, а према налазу и мишљењу судског вештака трпео штету због трошкова за долазак и одлазак са рада од места становања ... до места рада ..., јер за туженог не постоји организован превоз запослених за долазак и одлазак са рада, те према налазу и мишљењу судског вештака дуговани износ тужиоцу на име утуженог потраживања за спорни период износи 95.800,00 динара.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 118. ставом 1. тачком 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у

висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из цитиране законске одредбе произлази да се ближи критеријуми за остваривање права запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Предмет тужбеног захтева је исплата накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.12.2016. године до 31.12.2019. године. У наведеном периоду право запослених у државним органима на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада било је регулисано Анексом Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС", бр. 23/98...15/12) и Анексом Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 50/15).

Чланом 38. тачком 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС", бр. 23/98...15/12), који се примењивао до 11.06.2015. године, прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за превоз на рад и са рада у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају. Чланом 39. ставом 1. истог анекса прописано је да запослени има право на месечну претплатну карту за одлазак на рад и повратак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, ставом 2. да за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте запослени има право на надокнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова, ставом 3. да се стварни трошак утврђује на основу броја дана доласка на рад и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линији и растојању које запослени користи а за које не постоји месечна претплатна карта и ставом 5. да запослени који нема могућност да при доласку на рад и одласку са рада користи јавни превоз јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију, а на основу потврде јавног предузећа.

Чланом 41. ставом 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 50/15), који се примењивао од 12.06.2015. године, прописано је да запослени има право на месечну претплатну карту за долазак и одлазак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, ставом 2. да изузетно од става 1. овог члана, на захтев запосленог, послодавац може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте, ставом 3. да за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова, ставом 4. да се стварни трошак утврђује на основу броја дана доласка и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линијама и растојању које запослени користи а за које не постоји месечна претплатна карта и ставом 6. да запослени који нема могућност да при доласку и одласку са рада користи јавни превоз јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију, а на основу потврде јавног превозника.

Супротно наводима у ревизији туженог, правилан је став другостепеног суда да тужилац има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада имајући у виду све околности конкретног случаја, те цитирану законску регулативу. Право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада према цитираним прописима није условљено ни

постојањем организованог јавног превоза, ни удаљеношћу од места запослења, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада. Стварни трошкови одређују се према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превоза а што је све правилно утврђено из налаза и мишљења судског вештака, те цене месечне претплатне карте у јавном превозу. Надаље, цитираним прописима предвиђено је и право запосленог на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада и када запослени нема могућност да користи јавни превоз, јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, а истовремено прописима није прецизирано из којих разлога јавни превоз није организован. У различитим насељима је различита учесталост станица јавног превоза. Сама чињеница да у конкретном случају нема организованог јавног превоза између места становања и рада тужиоца не значи да он нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада јер би потенцијално у неком другом насељеном месту на истој удаљености могао постојати организован јавни превоз. Када би се у судском поступку узимало у обзир и из којих разлога нема организованог јавног превоза на предметној удаљености, дошло би до различитог одлучивања о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада за исте удаљености у различитим местима. Управо због тога, цитираним прописима није предвиђено да је одлучујућа чињеница из ког разлога није организован јавни превоз на конкретној релацији, већ је само битна чињеница да јавни превоз није организован, у ком случају запослени има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију. Тужилац је у периоду од 01.12.2016. године до 31.12.2019. године имао утврђени фонд радних сати, а цена појединачне карте у јавном саобраћају у једном правцу износи 70,00 динара, што су међу парничним странкама биле неспорне чињенице. Сходно наведеном, правилна је одлука другостепеног суда, којим је усвојен тужбени захтев тужиоца.

На основу изложеног одлучено је као у изреци, у смислу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**